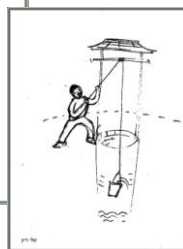
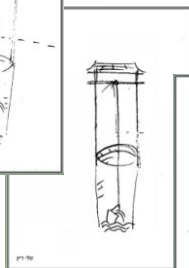

קשר מבוגר-מתבגר

© עמותת "דרך כפר – יזמות חינוך ימין אורד"

להנחיה ולהעמקה בתפיסת חינוך 'דרך כפר': www.derechfar.org.il

5 שלבים בבניית קשר

מתוך הספר: "בונה ארמונות בכפית" / איריס ערד

הטקסטים עוסקים
בבנייתו של קשר
משמעותי בין המספרת
לבין אחד מאנשי
הצוות הרפואי
המטפלים בה. מתוך
ליבת הקטעים, ניתן
לחדד את מהותו של
הקשר – מה הוא
מכיל, וכיצד ניתן
לייצר אותו.

1. יצירת הקשר.
הכניסה "למרחב
האישי" של החניך.
2. ביסוס הקשר,
בעיקר סביב תחומי
עניין משותפים.
3. העמקת הקשר, דרך
התעניינות אישית
יותר והרחבה.
4. פרואקטיביות בקשר
מול החניך סביב
זיהוי צרכים
וקידומם.
5. הפגמת הקשר וקיומו
כלא תלוי בזמן
ובמקום.

"היה לי לעזר מין מלאך עלי אדמות, תמיר, בחור צעיר בן עשרים וארבע, בעל אנרגיה צעירה ונפש בוגרת משלי... עובד כוח עזר בלוינטשיין, יחד עם אותם בחורים חסונים שעזרו לאחיות לשאת אותנו ולבצע עוד אלפי משימות לא קלות... תמיר היה טופח על חזהו וצועק: "אני תמיר! תזכרי, אני תמיר!". כשהיה מעיר אותי כך מחלומותיי, חשבתי בלבי, איזה בחור חצוף... אך מובן שמהר מאוד הפכנו לידידים".

"הידידות עם תמיר התהדקה מיום ליום, לרוב שוחחנו על אהבתנו המשותפת לספרות. אינני בטוחה כלל שהיה מודע לחשיבותו של השיחות החפוזות הללו איתי, בין ביקור אצל מטופל זה או אחר, אותן השיחות הזכירו לי ממד שלם בחיי".

"בערב, במחלקה, תמיר שאל אותי, "איך היה בבית?" סיפרתי לו בעיקר על אושר (בנה של המחברת, ה.ע.)"

"לאחר ניסיונות רבים הצליח תמיר להתקין לי פעמון קריאה... וקשר אותו ליד זרועי. "זה בטוח יצליח", אמר לי בגאווה. הוא דיבר כאילו היה אמי, הרגיע אותי, "אל תדאגי. ברגע שתצלצלי בפעמון, מישהו יגיע מיד", ואכן כך היה... תמיר, שלא עבד באותו הלילה, שמח לשמוע שתוכניתו הצליחה, אך יותר מכולם שמחת אני"

"כשתמיר ראה אותי הולכת לראשונה אמר בשקט, "לא שמתי לב שאת גבוהה", הפעם אני הייתי זו שהסמיקה. ידעתי שיבוא היום שבו תמיר ישוב למסעותי, תמיכתו תחסר לי. אבל כבר הייתה נטועה בי אמונתו שאשתקם, הוא ראה אותי שלמה כשהייתי מוטלת לפני משותקת ואילמת. הוא התייחס אלי באותו כובד ראש, אז והיום"

מתוך: איריס ערד/ "בונה ארמונות בכפית", ספר הנגיל את סיפורה האמיתי של איריס ערד, שאיבדה את הכרתה שבועיים לאחר לידת בנה היחיד, בעקבות אירוע מוחי, וחזרתה תהליך שיקום ארוך וקשה. איריס מספרת בנוף ראשון את סיפורה המכאני את מסתרי כוחו של הרצון האנושי על רבדיו הרבים, תוך הדגשת חשיבותם של הקשרים האנושיים בתהליך השיקום.

© עמותת "דרך כפר – יוזמות חינוך ימין אורד"

להנחיה ולהעמקה בתפיסת חינוך 'דרך כפר': www.derechkar.org.il

הדיאלוג המעצבים בקשר

מתוך הספר: "אלגנטיות של קיפור" / מדיאל ברבי

דיברנו על הספרות הרוסית, שאני בכלל לא מכירה אותה... טוב, אלה דיבורים של מבוגרים, אבל מה שיפה אצל קאקורו זה שהוא עושה הכול בנימוס. נעים מאוד להקשיב לו כשהוא מדבר, גם אם מה שהוא מספר לא ממש מעניין באותו רגע, כי הוא באמת מדבר איתך, הוא פונה אלייך. זאת הפעם הראשונה שאני פוגשת מישוה שמתעניין בי כשהוא מדבר אלי: הוא לא מחכה להסכמה או לאי-הסכמה, הוא מסתכל עלי כאילו הוא אומר, "מי את? את רוצה לדבר איתי? אני נהנה כל כך לשהות במחיצתך!" זה מה שרציתי להגיד כשדיברתי על נימוס, הגישה הזו שבה כל אחד מעורר בבן שיחו תחושה שהוא באמת כאן.

נקודה למחשבה:

- מה היה בשיח עם קאקורו שהעביר לה תחושה שהוא רוצה בקשר הזה לא פחות ממנה?

"הדלי והבור"

מיפוי הקשר עם החניכים

המחנך, בדומה לשואב המים – נדרש לשאוב את המים מתוך הבאר, כלומר להתחבר לעולם הפנימי של התלמיד. חיבור זה ייצר קשר אישי משמעותי, שיסייע לשני הצדדים במיצוי המשימה החינוכית. יש חניכים שאנחנו לא רואים מספיק, ישנם אחרים, שלמרות ניסיונות חוזרים ונשנים, אנחנו לא מצליחים להגיע אליהם, ויש חניכים שהקשר אתם מבוסס.

נסו למפות את החניכים שלכם, באמצעות שלושה סוגי בורות:

**חניכים
שלא הגעתי אליהם**

**חניכים שאני
מתקשה ליצור
איתם קשר**

**חניכים שיש קשר
רציף איתם**

”הדלי והבור” – מיפוי צוותי

לאחר המיפוי האישי, הצטרפו אל שאר אנשי הצוות של קבוצתכם וחישבו :

- האם יש חניכים שכולם מתקשים לייצר עמם קשר ?

- במידה וכן - מה גורם דווקא להם להימצא באזור זה אצל הצוות כולו ?
כיצד ניתן לשנות את המצב ?

אם אני קולט באדם אחר בעיקר את פני השטח, אני קולט בעיקר את ההבדלים,
את מה שמפריד בינינו. אם אני חודר לתוך הליבה, אני קולט את זהותנו, את
עובדת אחוותנו. (אריך פרום, ”אמנות האהבה”)

קשר משמעותי בין מבוגר למתבגר מתווך את מציאות החיים בקהילת החינוך לשפתו הפנימית של כל חניך. הקשר כולל מספר פנים – שיחות אישיות, עשייה משותפת, חיבור לעולם הפנימי והיכרות עם מציאות החניך גם כשהוא מחוץ למסגרת החינוכית. בקשר משמעותי יש חשיבות גם להיכרות של החניכים עם עולמם הפנימי של המחנכים. הקשר לא יתרחש ללא פעולות יזומות של המחנך. במיטבו, הקשר מנותק מהקשרו – כלומר, הוא ילווה את החניך גם לאחר יציאתו של המחנך מחיו. אסור שיהיה חניך בלי קשר משמעותי עם אחד מאנשי הצוות.

